

LA COOPERACIÓ COM A COMPROMÍS INDIVIDUAL I COL·LECTIU

Carmel Bonnin

Pot una persona decent, com pre-sumim nosaltres de ser, plan-tejar-se si ha de ser solidària o no? Si no és víctima de la marginació social i de la pobresa i no s'ha vist expulsada i capficada en el Quart Món, se'm fa difícil d'acceptar una resposta negativa o dubtosa. Poden els ajuntaments, l'Administració autonòmica o les entitats i organitzacions ciutadanes defugir el deure de la cooperació solidària? Sincerament, crec que no. Les paraules que segueixen pretenen ser una senzilla aportació a la reflexió col·lectiva entorn d'aquest tema.

Tractar la cooperació com a compromís personal i col·lectiu és, per a mi, el mateix que interrogar-nos sobre quines raons tenim per ser i viure solidaris.

D'entrada, sens dubte, a tots ens sembla una qüestió òbvia: cal ser solidaris de la mateixa manera que estam convençuts, per exemple, que no podem ser racistes. Però que una cosa sigui òbvia no vol dir que sigui espontània, ni fàcil ni còmoda.

Perquè la solidaritat, que és a la base de la cooperació, és una actitud que deriva d'uns valors que la persona o el grup han assumit i acceptat com a pautes de vida i de comportament i que, per això mateix, donen sentit a l'existència pròpia i aliena. Fonamentalment i directa, la solidaritat bro-

lla, i s'alimenta, de conviccions diverses, com ara :

- Que tots som iguals, bàsicament iguals, en la diferència. Éssers humans amb la mateixa dignitat i amb drets idèntics, però amb oportunitats d'exercir-los molt diferents segons on vivim, on treballam -si és que ho fem-, segons que siguem homes o dones, segons amb qui la vida ens relaciona.

La solidaritat, que és a la base de la cooperació, és una actitud que deriva d'uns valors que la persona o el grup han assumit i acceptat com a pautes de vida i de comportament

- L'actitud de viure oberts als altres. Si vivim concentrats sobre nosaltres mateixos i sobre els nostres problemes, esdevenim incapaços de pensar en els altres més enllà de considerar-los xifres estadístiques. Mai la seva tragèdia, la seva fam o el seu èxode no seran una interpel·lació que se'ns adreça i que exigeix resposta solidària.

- La capacitat per posar-se en el lloc de l'altre, no com a entreteniment o com a exerci-

ci imaginatiu, sinó com a primera passa que ens porta a la compassió.

- La dignitat pròpia, és a dir, la capacitat de viure amb una dignitat mínima, entesa com a coherència amb les conviccions pròpies i amb la voluntat de cooperar per alleugerir el sofriment de tants innocents.

- La capacitat de compartir, de desprendre'ns d'una part del que tenim per alleujar situacions humanes d'emergència.

Altres dimensions de la solidaritat, connectades amb la justícia, són potser iguals de reals i d'adequades al compromís individual, però sens dubte són menys òbvies, a escala personal. Són fruit d'una argumentació raonada que esdevé especialment correcta quan es tracta de plantejar la solidaritat que les entitats i, sobretot, l'Administració pública han de promoure.

En primer lloc, vull fer esment de dues dimensions que afecten la cooperació com a compromís de la col·lectivitat.

La primera és la que tradueix i concreta la solidaritat en una aportació per la via de la partida pressupostària, com un acte de restitució als pobles empobrits pel que quotidianament el Nord s'enriqueix a costa del Sud. Dit d'una altra manera, l'Administració o l'entitat, per exemple, donen suport a un projecte de cooperació descentralitzada, que promou la infraestructura econòmica, productiva o de serveis d'una zona pobra del Tercer Món, perquè col·lectivament hem arribat a la conclusió, no gens fantàstica, sinó arrelada en l'estudi seriós de l'ordre econòmic internacional vigent, que el Nord és ric perquè el Sud és pobre. Més encara, perquè la relació de causa i efecte resti encara més patent, perquè el Nord ha empobrit el Sud, amb la qual cosa no afirm que l'espoliació del Nord sigui l'única causa de la pobresa del Sud, però sí la més important i dolorosa. És per aquest motiu que no m'agrada dir que són països pobres. Prefereix qualificar-los de països empobrits, cosa molt més exacta.

La segona és la que té present que les institucions i administracions públiques han de desplegar no sols una tasca de gestió dels

han d'ajudar en l'educació dels ciutadans. La cooperació pública, especialment la municipal, que és la més propera al ciutadà, ha d'oferir aquest aspecte necessàriament.

En un món sense fronteres, els responsables de la vida i les institucions públiques estan cridats a construir una sola humanitat i defugir visions massa localistes. La qualitat de vida dels nostres pobles no es pot plantejar aïlladament, sense fer referència a la realitat i les preocupacions universals perquè els efectes mundials de la situació actual en l'hemisferi Sud resplendeixen també entre nosaltres. La desertització i la deforestació que afecten l'equilibri ecològic de tot el planeta no podran corregir-

se sense la col·laboració solidària dels països rics; els moviments migratoris que provenen del Sud ens afecten i adesiara els conflictes que pateixen, com l'èxode de dos milions d'africans a la regió dels Grans Llacs, al Zaire, posen en qüestió els valors democràtics dels quals la nostra societat presumeix. Algú ha de fer entendre aquestes realitats fonamentals. Amb el suport dels mitjans de comunicació i la col·laboració de les ONGs, els responsables de l'Administració han de desenvolupar aquesta tasca. Seran capaços de fer-ho? Aquesta és una altra qüestió que exigeix, en primer lloc, sensibilitat, i que siguin capaços de treballar per al bé comú més que per perllongar el seu mandat.

Avui, n'hi ha que opinen que els països més rics no poden ajudar els empobrits, ni tenen cap deure de fer-ho, perquè llur obligació és mantenir la riquesa del país propi i de prestar atenció a la pobresa d'aquí mateix.

Però a aquesta és una opinió equivocada des del meu punt de vista. Perquè la possibilitat d'ajuda, i els criteris que li donen suport, es medeixen segons la necessitat dels altres. La seva situació ens interpel·la, ens conmov i ens mou a donar-los la mà, a compartir el que tenim. Qui pot negar que vivim com a privilegiats malgrat el que passa ara mateix entre nosaltres? □

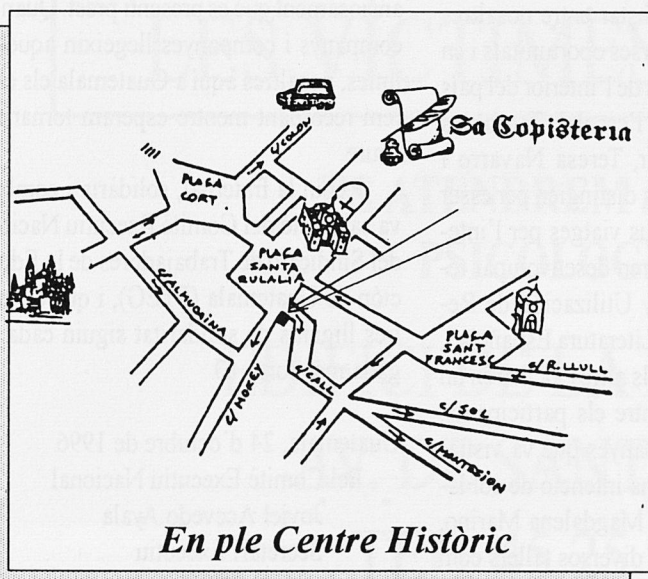
Palma, novembre de 1996

Sa Copisteria

des Call S.L.

Pça Sta. Eulàlia / C/ Morey, 1
Tel: i Fax: 72 17 86 Palma 07001

FOTOCÒPIES EN COLOR 100 ptes

- Fotocòpies
- Multicòpies
- Fotocòpies en color
- Còpies de plànols
- Plastificacions
- Enquadernació ràpida
- Revistes i fullets
- Impressió làser
- Impremta ràpida
- Termografia
- Servei de telefax
- Fotocòpies en paper ecològic reciclat 100%
- Venda de paper reciclat
- Servei de recollida i entrega a domicili
- Professionalitat total